

Bu sayfa Őu linkten yazdırılmıŐtır: [http://www.risaleonline.com/soru-cevap/sair-ism-i-haslar]

[Risale-i Nur](#) [Risale-i Nur Mütalaası](#) [Allah](#) [Allah'ın İsim ve Sıfatları - Marifetullah](#)

Soru

Sair İsm-i Haslar

"Bütün Esmâ-i Hüsnânın ifâde ettiği mânâlar ile bütün sıfât-ı kemâliyeye, Lâfza-i Celâl olan Allah bil'iltizam delâlet eder. Sair ism-i haslar yalnız müsemmâlarına delâlet eder, sıfatlara delâletleri yoktur. Çünkü sıfatlar müsemmâlarına cüz olmadığı gibi, aralarında lüzum-u beyyin de yoktur. Bu itibarla ne tazammunen ve ne iltizamen sıfatlara delâletleri yoktur. Amma Lâfza-i Celâl, bil-mutabakat Zât-ı Akdes'e delâlet eder. Zât-ı Akdes ile sıfât-ı kemâliye arasında lüzum-u beyyin olduğundan, sıfatlara da bil'iltizam delâlet eder. Ve keza, ulûhiyet ünvanı sıfât-ı kemâliye istilzam etmesi, ism-i has olan Allah'ın da o sıfâtı istilzam ettiğini istilzam ediyor."

Bu paragrafta geöen "sair ism-i haslar yalnız müsemmâlarına delâlet eder, sıfatlara delâletleri yoktur" ifadesi ile Allah (c.c) diğer isimleri mi kastediliyor? Yoksa başka varlıklardan mı bahsediliyor?

Cevap

Bu paragrafta Allah'ın diğer isimleri ile ilgili bir kıyaslama yoktur. YanlıŐ bir nazarı tadil etmek ve düzeltmek vardır. Çünkü birçok insan dıŐarıda, mümkinat aleminde birçok Őeye haşa uluhiyet vasfı vermekte onları o nam ile isimlendirip onlara bir güö ve kudret atfetmektedirler. Halbuki ilah olan zatın zaman ve mekândan münezzeher olup her Őeye güö yetiren biri olmalıdır. Ve yaptığı her fiilde sonsuz isim ve sıfatlara sahip olması lazımdır. Ve gösterdiği her tecellinin arkasında yine tüm esma ve sıfatların varlığı da bir zorunluluktur.

Bunun için mübarek Üstadımız(ra) kainattaki tüm iŐ ve fiillerin aslında tüm esma ve sıfatlara sahip olan bir zatın elinden çıkması gerektiğini akıl gözüne gösteriyor. İlahlık davasında bulunanlara "bir çiöeği yaratmak için tüm kâinata sahip olacak sayısızca esma ve sıfata

sahip olma” gerekliliğini hatırlatmaktadır. O yüzden bu özelliğe sahip olan tek bir varlık vardır ki o da ALLAH (c.c) tır demektir.

Burada da “Sair ism-i haslar” ifadesi ile diğer mahlukat kastedilmiştir. Zira üstadımız İşarât-ül İ’caz’da “İhtar: Başka ism-i haslarda bu delalet yoktur. Çünkü başka zâtlarda sıfât-ı kemâliyeyi istilzam etmek yoktur.” (İşarât-ül İ’caz Osmn. s. 12)

Mesela ismi “Kadir” olan bir şahıs olsun. Bu şahısta mecazi bir irade ve güç bulunabilir. Onun kendisine has olan ismi gibi gerçek manada da “kadir” olabilmesi için sonsuz bir ilim, semi, basar irade rahmet ve şefkat sahibi ve de hiçbir varlığa muhtaç olmayarak ezeli ve ebedi olması bir zorunluluktur. Halbu ki biz biliyoruz ki Kadir denen arkadaşımızın sadece ismi “Kadir” dir. O diğer tüm sıfatlarla muttasıf ve tüm diğer isimlerle de müsemma ve değildir. Sadece üzerinde kendisine bile ait olmayan bir etiket bulunmaktadır. Onun isminin tek hususiyeti sadece kendi şahsını ve varlığını göstermektedir. Onun dışında o ismin hiçbir özelliği yoktur. Çünkü onu gerçek mana da (haşa) “Kadir” yapacak diğer tüm esma ve sıfatlardan çok çok uzaktır. Halbu ki Allah dediğimizde onu Allah yapacak tüm ve esma ve sıfatlar onda bulunmaktadır. Onun tüm esma ve sıfatları hem birbirini hem de hep birlikte yek vücut olmuş gibi ALLAH (c.c) lafza-i celal’ini göstermektedir. İşte bir ismin tüm isimleri ve de sıfatları içinde toplayarak gösterdiği tek bir zat vardır o da ALLAH (c.c) dır.

Daha geniş izah için aşağıyı da okuyabilirsiniz.

Allah’u Teal’a ’nın tüm isimleri her zaman her yerde birbirini gösterir ve birbirine işaret eder. Hiçbir isim ve sıfat birbirinden bağımsız ve de kendi başına müstakil değildir. Yani Cenab-ı Hakk’ın herhangi bir ismi aynı zamanda onun diğer tüm esma ve sıfatlarına da işaret eder onları gösterir. Bütün bu isim ve sıfatlar da “ALLAH” (c.c) ism-i hassı gibi ism-i hastır. Cenab-ı Hakk’ın her bir ismi diğer tüm isimleri nasıl cem ediyorsa Allah (c.c) lafza-i celali de tüm isimleri cem etmektedir. Fakat kullanım itibariyle tüm isimleri temsil etmek adına lafza-i celal olan ALLAH (c.c) ism-i hassı bizzat ALLAH (c.c) tarafından tercih edildiğini ayet-i celile ve hadis-i şeriflerdeki kullanımlardan anlamaktayız. Yani tüm ism-i haslar içinde tüm isimleri temsil etmek adına yine bir ism-i has olan ALLAH (c.c) lafza-i celali tercih edilmiştir.

Bütün esma ve sıfatlar bir sadef ve bir mücevher kutusu gibi sadece ona mahsus ona has olan “ALLAH” (c.c) isminin içindedir. Yani her bir isimdeki cem adeta birleşerek daha genel bir cemiyetle ALLAH (c.c) lafza-i celali altında birleşirler. Yani biz “ALLAH” (c.c) dediğimizde bildiğimiz ve bilmediğimiz ve de asla sırlarına vakıf olamayacağımız Cenab-ı Hakk’ın tüm isim ve sıfatlarını da söylemiş oluruz.

Her mahlukun kendine mahsus isimleri ve ünvanları vardır. Fakat mahlukattaki tüm bu isimler o mahluku sadece o isimle niteler. Üstelik o isim bile o mahlukun kendisinden değildir. Sadece ona yapıştırılmış bir etiketten ibarettir. Bu etiketi çıkardığımızda ne o kalır ne de ondan herhangi bir şey. Çünkü tüm varlıklara vücut veren ve onları ayakta tutan cenab-ı haktır. Tüm bu mümkinatın vücudu vacibin nurundan bir gölgedir fakat vacibin (c.c) emriyle vücut sahnesinde görünür ve bir isim alırlar. İşte bu mahluklarda bir özellik bir isim ve de bir hususiyet olsa da onda sadece o hususiyet görünür. O varlıklardaki isimler ve

hususiyetler sadece lafızdan ibarettir. Kendisinde bulunan bu isim bu hususiyet ve bu özellik onun yaratıcısındanadır. Onlarda bu isim ve ünvanlar gözüğe de o isim ve ünvanların her zaman ve her yerde iş icraat ve faaliyet yapabilmesi için başkaca isim ve sıfatlara da sahip olmaları lazımdır. İlahlığın en önemli vasfı olan “tüm eksikliklerden münezzehe ve tüm hususiyetlere sahip olmak” ancak ‘O’na mahsustur. Tüm eksikliklerden münezzehe olmak ancak tüm isim ve sıfatlara sahip olmakla mümkündür. Onun dışında hiçbir varlık bu yüzden haşa ilah olma iddiasında bulunamaz. Allah’ın dışında ki hiçbir varlık ve mahlukat (ister var olsun ister var olmasın bunun ihtimali de söz konusu olamaz) ilahlık vasfının en yüksek ve büyük özelliği olan tüm eksikliklerden münezzehe ve müberra olamazlar.

Cenab-ı Hakk’ın esma ve sıfatlarını herkes ve her nazar bil-kuvve veya bil-fiil tecelli eden esma ve sıfatlarını göremeyebilir. Var olanı ve tecelli edeni görememek bizim kusurumuzdur. Allah-u Teâlâ’nın (c.c) tecelli ettiği varlıklarda tüm esma ve sıfatlar bil-kuvve veya bil fiil bulunur. Fakat her isim için hususi bir hal ve tavır vardır. Herhangi bir isim mahlukat üzerinde hâkim bir esma ve sıfat olarak bulunabilir. Yani o varlıkta bulunan bir özelliği daha ziyade ön plana çıkarması açısından o isim daha önde gözükabilir. Fakat o ismin tecelli edebilmesi için diğer tüm eşsiz ve de sonsuz olan sıfatlara da sahip olunması gerekir.

Mesela bir çiçekte cemil ismi daha ziyade görüldüğü gibi bir fırtınada celal ismi daha ziyade görünür. Veya küçük bir yavrunun beslenmesinde nasıl ki “cemali tecelliler” daha çok gözüküyorsa aynı şekilde o yavrunun beslenmesi için gerekli olan tüm şartları meydana getirmek için muazzam bir faaliyeti-i ilahi olan “celali tecelliler” de gözükmektedir. Eğer o celali tecelli olmasaydı oradaki cemali tecelli meydana gelmeyecekti. Veya o cemali tecelli olmasaydı o celali tecelliyi harekete geçirmeyecekti. İşte Allah’ın isim ve sıfatları bir gül goncası gibi iç içedir, biri birsiz olmaz. Demek bir tecelli için sonsuz esma ve sıfatlara sahip olmak lazım ve her esma ve sıfatında birbiri ile ilişkili bağlantılı olması zaruridir.

“Ve keza, celâl, vahidiyetin tecellîsinden, cemal dahi ehadiyetin tecellîsinden zahir olur. Bazan da cemal, celâlden tecellî eder. Evet, cemalin gözünde celâl ne kadar cemîldir; celâlin gözünde dahi cemal o kadar celîldir.”